

Kinnitatud direktori kk nr

TAPA VALLA GÜMNAASIUMI ÕPILASTE HINDAMISE, KLASSI JA KOOLI LÕPETAMISE KORRALDUS

(kooli õppekava üldosa lisa 4)

ÜLDSÄTTED

- 1) Tapa Valla Gümnaasiumi (kooli) hindamise ning klassi ja kooli lõpetamise korralduse aluseks on Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/13332410?leiaKehtiv>) ja sellest tulenevad õigusaktid, kooli kontseptsioon, väärtused ja kodukord.
- 2) Hindamise ning klassi ja kooli lõpetamise korraldus toetab kooli õppekava eesmärkide täitmist, olles vahendiks õpilase arengule tagasiside andmisel.
- 3) Antud dokumendiga sätestatakse Tapa Valla Gümnaasiumis omandatavate õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise ning õpilaste tunnustamise korraldus.
- 4) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.

HINDAMINE

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Adekvaatne tagasiside toetab õpilase enesehinnangut ja õpitahet. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele ja see on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa.

Hindamise eesmärk on:

- innustada ja suunata õpilasi sihikindlalt õppima;
- anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ja kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

KUJUNDAV HINDAMINE

Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Kujundava hindamise kaudu antav tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Õpilane on hindamisprotsessis aktiivne osaleja, olles kaasatud enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust

eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Kujundav hindamine on õppe kestel toimuv suuline või kirjalik sõnaline hindamine, mille käigus:

- analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist;
- antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta;
- innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele;
- kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. **Kogu õppepäeva vältel** annavad õpetajad ja teised koolis töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib võimalusel koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

HINDAMISEST TEAVITAMINE

Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja õpilase suuliste vastuste (s.h esitlused), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste kaudu, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

Vastava aine õpetaja teeb õpilastele teatavaks õppeperioodi õppeeesmärgid, õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi põhikoolis trimestri alguses või gümnaasiumis kursuse alguses.

Vastava klassi- või aineõpetaja annab õpilasele teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks tema kokkuvõtvatele hinnetele.

Trimestri või kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike arvestuslike tööde (kontrolltööde, kirjandite jms) aeg planeeritakse kooskõlastatult vastava klassi teiste õppeainete õpetajatega ning kajastatakse **stuudiumi kontrolltööde graafikus**.

Kirjalikud tööd parandatakse ja tagastatakse õpilastele hiljemalt viie õppepäeva jooksul, kirjandite parandamiseks on aega kuni 10 õppepäeva.

Aineõpetaja ja klassijuhataja teavitavad õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest järgmiselt:

- põhikooli õpilasi ja nende vanemaid stuudiumi vahendusel;
- gümnaasiumiklasside õpilasi ja nende vanemaid stuudiumi vahendusel;
- stuudiumi kasutamise võimaluse puudumisel hinnetelehe saatmine vanematele üks kord trimestris, kui vanem avaldab sellekohase kirjaliku sooviavalduse;
- individuaalsel suhtlemisel vanemaga;
- arenguvestluse käigus ülevaade õpilase edasijõudmisest;
- kokkuvõtvate hinnete s.h käitumise ja hoolsuse (põhikoolis) teatamisel stuudiumi kaudu ;

- põhikooli õpilastel iga trimestri ja õppeaasta lõpus;
- gümnaasiumi õpilastel iga õppeaasta lõpus.

HINDE VÕI HINNANGU VAIDLUSTAMINE

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne õppepäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist pöördudes vastava aineõpetaja poole, vajadusel kaasatakse klassijuhataja.

Kui lahendust ei leita, on õpilasel või tema seaduslikul esindajal õigus pöörduda hinde vaidlustamiseks kooli direktori poole, esitades kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilastele kohaldatavast riiklikust õppekavast ja selle alusel koostatud kooli õppekavas nõutavatest teadmistest ja oskustest. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamine võib toimuda nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktilise tegevuse alusel.

Ainealasel hindamisel arvestab õpetaja õpilase teadmiste ja oskuste vastavust kooli õppekava õpitulemustele ja tema õppele püstitatud eesmärkidele. Hinde on tagasiside õpitulemuse kohta ning ei kajasta õpilase käitumist ja õpilane-õpetaja suhteid.

Aineõpetaja annab numbrilise hindega paralleelselt kujundava sõnalise tagasiside vastava hinde kujunemisest seosest oodatud õpitulemustega. Sõnaline tagasiside võib olla protsessi- ja kokkuvõtivate hinnete puhul nii kirjalik kui ka suuline, arvestuslike hinnete puhul kirjalik.

- Õpiraskustega õpilasi hinnatakse vajadusel teistest sagedamini.
- Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava järgi, hinnatakse vastavalt individuaalse õppekava tingimustele.
- Diferentseeritult hinnatakse regulaarset logopeedilist õpiabi saavat või düsleksia/düsgraafia diagnoosiga õpilase kirjalikke töid, arvestades sarnased korduvad spetsiifilised vead ühe veana.
- Õpilase kirjalikele töödele võib teha märke „hinnatud diferentseeritult“, lõputunnistusele seda märget ei tehta.
- Oskusainete (kehaline kasv., muusika, kunst) hindamisel arvestatakse õpilase võimeid, püüdlikkust.
- Tasemetööde hindamise otsustab aineõpetaja, üleminekueksameid ja -arvestusi, põhikooli lõpueksameid ja gümnaasiumi koolieksamit hindab kooli eksamikomisjon vastava hindamisjuhendi alusel.

Hindamine viie palli süsteemis

- hindegaga „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevate taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kirjalike tööde puhul, kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse õpitulemust hindegaga „5“, kui õpilane on saanud **90-100%**

maksimaalsest võimalikust punktide arvust. Tähtajalise töö puhul peab olema töö esitatud õigeaegselt.

- **hindeg „4“ ehk „hea“** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kirjalike tööde puhul, kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse õpitulemust hindeg „4“, kui õpilane on saanud **75-89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;**
- **hindeg „3“ ehk „rahuldav“** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Kirjalike tööde puhul, kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse õpitulemust hindeg „3“, kui õpilane on saanud **50-74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;**
- Õpiraskustega õpilaste klassi või väikeklassi õpilaste arvestuslikke töid võib vajadusel hinnata hindeg „rahuldav“, **kui õpilane on saanud 35-49% maksimaalsest võimalikust tulemustest.** Hinde juurde tehakse märke „hinnatud diferentseeritult“.
- **hindeg „2“ ehk „puudulik“** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Kirjalike tööde puhul, kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse õpitulemust hindeg „2“, kui õpilane on saanud **20-49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;**
- **hindeg „1“ ehk „nõrk“** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kirjalike tööde puhul, kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse õpitulemust hindeg „1“, kui õpilane on saanud **0-19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.**

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagiaat, hinnatakse vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindeg „1“ ehk „nõrk“. Sama põhimõtet rakendatakse ka kõrvalise abi osutajale.

Õpilase õpitulemust hinnatakse protsessihindeg „1“ ehk „nõrk“, kui õpilane viibib tunnis, kuid keeldub tegemast hindelist tööd ja/või ei esita nõutud hindelist ülesannet ilma mõjuva põhjuseta või puudub põhjuseta arvestusliku töö ajal.

Valikainete või –kursuste hindamisel kasutatakse viie palli süsteemi või hinnanguid „A“ ehk „arvestatud“ või „MA“ ehk „mittearvestatud“ tulenevalt õppekavast.

PROTSESSIHINDED, ARVESTUSLIKUD JA KOKKUVÕTVAD HINDED

Ainealasel hindamisel eristatakse jooksvaid ehk protsessihindeid ja arvestuslikke hindeid.

Protsessihindega antakse kohest ja kiiret tagasisidet õpilaste õpitulemusele antud ajahetkel. Protsessihinne (nt hinne tunnikontrolli, tunnitöö, koduste ülesannete jms eest) on väiksema kaaluga ja teatud hulga protsessihinnete põhjal võib panna ühe arvestusliku hinde.

Arvestuslik hinne on oluliselt kaalukam hinne, mis annab kokkuvõtlikku tagasisidet mahukama töö, suurema teema või perioodi õpitulemuste kohta (kontrolltöö, referaat, esitlus, kirjand, praktiline töö jms). Aineõpetaja annab trimestri või kursuse alguses õpilastele teada, millal ja mille eest saab tema aines arvestusliku hinde.

Ühel koolipäeval võib olla:

- 1) **põhikoolis vaid üks arvestuslik töö;**
- 2) **gümnaasiumis kuni kaks arvestuslikku tööd.**

Ainealastel olümpiaadidel, võistlustel või konkurssidel eduka osalemise eest on lubatud õpilast hinnata arvestusliku hindega.

Kokkuvõttev hinne on **põhikoolis** õppeaine trimestri- ja aastahinne; **gümnaasiumis** kursuse- ja kooliastmehinne.

HINNETE JA PUUDUMISTE MÄRKIMINE ÕPPEINFOSÜSTEEMIS

Hinnete märkimine õppeinfosüsteemis

Suuliste vastuste ja kirjalike tööde hinded kannab aineõpetaja stuudiumis samale kuupäevale, millal töö (vastamine) toimus. Stuudiumis peab olema selgelt aru saadav, millise õpitulemuse eest hinne on saadud.

Stuudiumis märgitakse hindeid:

- 1) sooritatud töö hinne viie palli süsteemis;
- 2) protsessi- või arvestusliku hinde puhul võib stuudiumis täiendavalt numbrilise hinde lisana kasutada plusse (+) ja miinuseid (-), mis täpsustavad hinde osakaalu. Kokkuvõtvate hinnete märkimisel neid ei kasutata;
- 3) parandatud või järeletehtud töö tulemus eristatakse eristatakse märkega õppeinfosüsteemis;
- 4) ühes tunnis saadud mitu erinevat hinnet eristatakse hindele lisatud kommentaariga, mille eest antud hinne on saadud;
- 5) õpilase puudumise korral esitamata/sooritamata **arvestuslik töö**, mis tuleb järele vastata „T“ ;
- 6) kehalise kasvatus tunnis **kehalisest koormusest vabastatud** õpilast tähistab „v“, õpilasel järlevastamise kohustus puudub);
- 7) hinnangud „arvestatud“ ehk „A“ ja „mittearvestatud“ ehk „MA“ märgitakse tulenevalt õppekavast valikainetes;
- 8) hinnangud hoolsusele ja käitumisele „eeskujulik“ ehk „E“, „hea“ ehk „H“, „rahuldav“ ehk „R“ ja „mitterahuldav“ ehk „MR“;
- 9) arvestuslikud hinded eristatakse protsessihinnetest.

Aineõpetaja lisab arvestuslike hinnete kommentaariks sõnalise tagasisidena hinde kujunemise seose oodatavate õpitulemustega lähtudes **õpilase individuaalsest arengust**. Kirjaliku tagasiside kommentaari võib lisada ka protsessi- ja/või kokkuvõtvale hindele.

Puudumiste märkimine õppeinfosüsteemis

Ainetunnist puudumise märgib aineõpetaja stuudiumi päevikusse tunni toimumise ajal või hiljemalt samal päeval tööaja jooksul.

Stuudiumis märgitakse ainetunnist puudumisi:

- puudumine „P“: põhjuseta puudumine eristatakse punase värviga ja põhjusega puudumine „P“ eristatakse rohelise värviga (põhjendab lapsevanem ja kinnitab klassijuhataja või põhjendab klassijuhataja);
- hilinemine „H“.

JÄRELEVASTAMISE JA JÄRELTÖÖDE SOORITAMISE KORD

- 1) Arvestuslike tööde järelvastamine või sooritamine on kohustuslik.
- 2) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“, „nõrk“ või töö tulemus „mittearvestatud“, antakse õpilasele võimalus järelvastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- 3) Puudulikult omandatud ja/või sooritamata materjali on õpilasel võimalik järele vastata üldjuhul **üks kord kümne õppepäeva jooksul peale hinde teadasaamist.**
- 4) Kui õpilane on arvestusliku töö ajal puudunud, tuleb tal see sooritada **kooli tulles kümne õppepäeva jooksul.** Kui õpilane ei kasuta ettenähtud võimalusi arvestusliku töö sooritamiseks, märgitakse stuudiumi „T“ asemele hinne „1“ ja edasist järelvastamise võimalust ei ole.
- 5) **Pikemaajalise puudumise korral** koostatakse koostöös õpilase, klassijuhataja ja aineõpetajatega õpilasele **individaalne konsultatsioonide ja vastamiste plaan** või vajadusel individaalne õppekava. Sel juhul ei arvestata lõige 4 esitatud tähtaega, vaid järgitakse individaalse vastamise plaani või individaalse õppekava ajalist graafikut.
- 6) **Mitterahuldav protsessihinne**, mis on saadud kõrvalise abi kasutamise, mahakirjutamise või plagiaadi eest või kui õpilane viibib tunnis, kuid keeldub tegemast hindelist tööd ja/või ei esita nõutud hindelist ülesannet ilma mõjuva põhjuseta, **ei kuulu üldjuhul järelvastamisele ning hinnatakse hindegaga „nõrk“.**
- 7) **Tunnist põhjuseta puudumise korral järele vastata ei saa.**
- 8) **Kursusehinnet üldjuhul parandada ei saa.**
- 9) Positiivsete hinnete parandamise võimaluse üle otsustab vastava aine õpetaja, õpilasele täiendavaid konsultatsioone ette ei nähta.
- 10) Enne järelvastamist on õpilasel õigus saada aineõpetajalt konsultatsiooni selleks ettenähtud ajal. Õpilased registreerivad end järelvastamisele vastava aineõpetaja juures või elektrooniliselt vastavas keskkonnas aineõpetaja poolt edastatud tingimustel.
- 11) Ühtne kirjalikke tööde järelvastamine Nooruse majas õppivatele õpilastele toimub kolmapäeviti kooli Raamatukogus. Järelvastamisele tuleb end registreerida Stuudiumis, hiljemalt päev enne.
- 12) Konsultatsioonide ja järelvastamise graafik on leitav eraldi dokumendina kooli kodulehel.
- 13) Järelvastamise tulemuse kannab aineõpetaja stuudiumi hiljemalt **viie õppepäeva jooksul peale töö toimumist.**
- 14) **Trimestri hinnet parandada ei saa.**

KOKKUVÕTTEV HINDAMINE PÕHIKOOLIS

- 1) 3. kooliastmel toimub vastava aine õpitulemuste kokkuvõttev hindamine trimestri- ja õppeaastahindega.
- 2) **III kooliastme arvutiõpetus** (valikaine) kuulub **numbrilisele** hindamisele.
- 3) Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpus vastavalt selle trimestri jooksul saadud protsessi- ja arvestuslike hinnete alusel.
- 4) Kokkuvõttev hinne pannakse välja **vähemalt kolme** hinde alusel. Erandina võib hinnata kahe hinde alusel.
- 5) Kokkuvõttev hinne ei ole aritmeetiline keskmine. Kokkuvõtva hinde panemisel kaaluvaimaiks loetakse arvestuslikke hindeid.
- 6) **Trimestri hinde võib jätta lahtiseks kuni kümneks õppepäevaks, kui arvestuslik töö on toimunud vähem kui 10 päeva enne trimestri lõppu ning õpilane on saanud mitterahuldava hinde või on koolist põhjusega puudunud.**
- 7) Õpilasele, kellel on puudulik trimestri hinne või on jäetud hinne välja panemata ja õpilane pole kasutanud õpetaja poolt pakutud konsultatsioone, koostatakse individuaalne õppekava.
- 8) Õpilasele, kes on saanud mitterahuldava trimestrihinde, on individuaalsed konsultatsiooniajad omandamata jäänud materjali järeleõppimiseks kohustuslikud. Aineõpetaja teavitab õpilast ja lapsevanemat konsultatsiooniaegadest ja õppesisust.
- 9) Individuaalsete konsultatsioonide eesmärk on üldjuhul aidata vältida mitme järjestikuse mitterahuldava kokkuvõtva hinde saamist vastavas aines ja seeläbi suvetöö ennetamine, õpilase toetamine uue õppematerjali omandamisel.
- 10) Kui õpilane on puudunud trimestri jooksul vabandatavatel põhjustel 50% või rohkem ainetundidest, võib jätta trimestri hinde välja panemata ning õpilasele koostatakse järelevastamise plaan, milles arvestatakse õpilase individuaalsust ja puudumise põhjuseid. Aineõpetaja teavitab plaani sisus ja tähtaegadest õpilast, lapsevanemat ja klassijuhatajat. Vajadusel koostatakse individuaalne õppekava.
- 11) Kui õppeaine on hindamata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastavalt trimestritel omandatud teadmisi ja oskusi vastavalt hindele „nõrk“ või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
- 12) Aineõpetaja annab kokkuvõtva hinnangu, milles on välja toodud õpilase tugevused ja arendamist vajavad küljed, vähemalt kaks korda aastas (15.jaanuar, 15.mai) kõikidele õpilastele, kellele on koostatud vastavas aines individuaalne õppekava või kellele on määratud tugiteenused õpilase individuaalsuse kaardi alusel. Klassijuhataja täidab saadud tagasiside alusel õpilase individuaalsuse kaardi II tasandi.
- 13) **Kui õppeaine on tunniplaanis vaid ühel poolaastal** (septembrist jaanuarini või jaanuarist maini), siis hinnatakse seda ainet vaid **üks kord aastas aastahindega**, mis kujuneb poolaasta jooksul saadud protsessi- ja arvestuslike hinnete alusel.
- 14) Aastahinne pannakse välja kooliaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel õppeaasta õppeperioodi lõpus.
- 15) Aastahinne jäetakse lahtiseks, kui õpilane on jäetud täiendavale õppetööle ning pannakse välja õppeaasta lõpus, kui õpilane on sooritanud täiendava õppetöö või jäetud klassikursust kordama.
- 16) Kokkuvõtvad hinned kannab stuudiumi vastava aine õpetaja. Aineõpetajate esitatud hinnete alusel täidab klassijuhataja õpilase õpinguraamatu, mis edastatakse õpilasele iga trimestri ja õppeaasta lõpus.
- 17) 9.klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, väljaarvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

KOKKUVÕTTEV HINDAMINE GÜMNAASIUMIS

- 1) **Kokkuvõttev hinne** gümnaasiumis on õppeaine kursuse- ja kooliastmehinne.
- 2) Kursusehinded väljendatakse üldjuhul numbriliste hinnetena. Valikainete või vabavalikainete puhul võib kasutada ka mitteeristavat hindamist hinnanguga „A“ ehk arvestatud või „MA“ ehk mittearvestatud vastavalt ainekavale.
- 3) **Kursusehinne** pannakse välja kursuse (35 tundi) jooksul saadud protsessi- ja arvestuslike hinnete alusel.
- 4) Gümnaasiumiastme viimase kursuse hinne pannakse välja vähema kontakttundide arvuga.
- 5) Gümnaasiumiastmes peab kursusehinde väljapanemiseks olema vähemalt kolm arvestuslikku hinnet.
- 6) Kursusehinne ei ole aritmeetiline keskmine. Kokkuvõtva hinde panemisel kaaluvaimaiks loetakse arvestuslikke hindeid. Kursusehinnet võib mõjutada õpilase osalusprotsent ainetundides.
- 7) Kursusehinde võib jätta lahtiseks kuni kümneks õppepäevaks:
 - kui arvestuslik töö on toimunud vähem kui 10 päeva enne kursuse lõppu ning õpilane on saanud mitterahuldava hinde või on koolist põhjusega puudunud.
 - erandjuhtudel, kui õpilane soovib mõjuvatel põhjustel kursusehinnet parandada. Iga juhtumit vaadatakse eraldiseisvana.
- 8) Õpilasele, kellel on puudulik kursusehinne või on jäetud hinne välja panemata ja õpilane pole kasutanud õpetaja poolt pakutud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindega „nõrk“.
- 9) Ühe õppeaasta jooksul toimunud kursuste hinded peavad olema välja pandud vastava õppeaasta lõpuks.
- 10) Kui õpilane on puudunud kursuse jooksul rohkem kui 30 % ainetundidest (v.a individuaalsel õppekaval õppivad õpilased), tuleb õpilasel sooritada kursuse lõpus vastava kursuse sisust tulenev kogu kursuse materjali hõlmav arvestus, mille tulemust arvestatakse kursuse kokkuvõtliku hindena.
- 11) **Kooliastmehinne** pannakse välja gümnaasiumiastme jooksul vastavas aines saadud kursusehinnete alusel eksamiainetes enne lõpueksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu.
- 12) Kooliastmehinded väljendatakse üldjuhul numbriliste hinnetena. Valikainete või vabavalikainete puhul võib kasutada ka mitteeristavat hindamist hinnanguga „A“ ehk arvestatud või „MA“ ehk mittearvestatud vastavalt ainekavale, neid hinnanguid ei teisendata viiepalli süsteemi.
- 13) Kooliastmehinne jäetakse lahtiseks, kui õpilane on jäetud täiendavale õppetööle ning pannakse välja õppeaasta lõpus, kui õpilane on sooritanud täiendava õppetöö, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 14) Kooliastmehinne ei ole kursusehinnete keskmine, vaid arvestatakse ainespetsiifikat, kursuste sisu ja õpilase arengut.
- 15) Vabavalikkursuste hindeid ei lisata kooliastme kohustuslike kursuste juurde, vaid hinnatakse eraldi.
- 16) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori poolt volitatud õpetaja kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sh õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana,

tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

- 17) Kokkuvõtvad hindad kannab õppeinfosüsteemi vastava aine õpetaja.

ÕPILASE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JÄTMINE

- 1) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu.
- 2) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.
- 3) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab aineõpetaja ettepanekul õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu aastahinnete või õppeaasta kursusehinnete alusel.
- 4) Täiendavale õppetööle jäetakse:
- 5) 3. kooliastmes õppeainetes, milles tulenevalt trimestri hinnetest või – hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „2“ või „1“. **Aastahinne või –hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.**
- 6) Gümnaasiumiastmes õppeainetes, milles õppeaasta kursusehinnetes tuleks välja panna kursusehinne „2“ või „1“ või „mittearvestatud“.
- 7) Täiendavat õppetööd on võimalik sooritada kokkuleppel aineõpetajaga 10.juunist kuni 25. augustini.
- 8) Täiendava õppetöö tulemusi kontrollib ja hindab vastav aineõpetaja, tulemused kantakse stuudiumi.
- 9) Õpilasele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisesse klassi üleviimise ajas, ei kohaldata tähtaegu.

ÕPILASTE JÄRGMISESSE KLASSI ÜLEVIIMINE

Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

Õpilast, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu.

Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

Tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE

Põhikooli 3. kooliastmes võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Gümnaasiumiastme õpilane kustutatakse Tapa Valla Gümnaasiumi õpilaste nimekirjast õppenõukogu otsusega, kui tal on **õppeaasta lõpetamisel kolmes või enamas aines pooled või üle poolte kursused hinnatud hindegaga „2“ või „1“.**

KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

- 1) Põhikoolis hinnatakse hoolsust ja käitumist, gümnaasiumiastmes käitumist ja hoolsust ei hinnata.
- 2) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk põhikoolis on:
 - suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid ja andma tagasisidet õpilase käitumise kohta lapsevanemale iga trimestri lõpus;
 - motiveerida õpilasi hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- 3) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
- 4) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja arvestades kõikide aineõpetajate poolt välja pandud käitumise ja hoolsuse hindeid ning õpilaste hinnanguid. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli alusväärtustest, kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.
- 5) Käitumist hinnatakse hinnangutega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.
- 6) Käitumise hinnanguga
 - „eeskujulik“ ehk „E“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
 - „hea“ ehk „H“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud üksikuid eksimusi, aga ta saab neist aru.
 - „rahuldav“ ehk „R“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
 - „mitterahuldav“ ehk „MR“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, on kahjustanud kooli mainet.
- 7) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse:
- 8) kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Hoolsust hinnatakse hinnangutega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.
- 9) Hoolsuse hinnanguga
 - „eeskujulik“ ehk „E“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, õpib kõiki aineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas, järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
 - „hea“ ehk „H“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas õppeülesannete täitmisel, on hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
 - „rahuldav“ ehk „R“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
 - „mitterahuldav“ ehk „MR“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, täidab õppeülesandeid lohakalt ja vastutustundetult või ei täida neid üldse, on põhjuseta puudunud rohkem kui 20% ainetundide mahust.

PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane:
 - kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”;
 - kes on kolmandas kooliastmes sooritanud **loovtöö**;
 - kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega **eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul**.
- 2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - kellel on **üks „nõrk“ või „puudulik“** eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - kellel on **kahe** õppeaines kummaski **üks „nõrk“ või „puudulik“** eksamihinne või **õppeaine viimane aastahinne**.
- 3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.
- 4) Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 5) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes asus õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- kelle **kooliastmehinded** on vähemalt **rahuldavad** või **valikkursuste** puhul **rahuldavad või arvestatud**;
- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad **eesti keele, matemaatika ja võõrkeele** (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) **riigieksamid**;
- kes on sooritanud vähemalt **rahuldavale** tulemusele **gümnaasiumi koolieksami**;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul **õpilasuurimuse või praktilise töö**, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse ekstern:

- kes on sooritanud lõikes 1 nimetatud eksamid ning aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu.
- Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses.
- Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

HINDAMISJUHENDI RAKENDUMINE, TÄIENDAMINE JA MUUTMINE

- 1) Hindamisjuhend rakendub alates 2024/2025 õppeaastast.
- 2) Hindamisjuhend on muudetud ja viidud vastavusse põhikooli ja gümnaasiumi riiklike õppekavade hindamispõhimõtete ja kooli õppekavaga.
- 3) Hindamisjuhendi muutmine ja täiendamine toimub õppeaasta jooksul esitatud tähelepanekute ja muudatusettepanekute alusel õppenõukogudes, olles eelnevalt esitatud arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele.
- 4) Ainealased hindamisjuhendid viiakse vastavusse kooli hindamisjuhendiga.